

Quins
PLANS
tenS?

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de Joventut

SineRGIA 1

Com fer un Pla Integral de Joventut

PLA NACIONAL de JOVENTUT de Catalunya, Joves 2010

CAT
2010

Com fer un
Pla Integral de Joventut

COL·LECCIÓ DE GUIES PRÀCTIQUES

SineRGIA 1

SineRGiA

La primera llei de Newton diu que qualsevol objecte en repòs, abandonat a la seva sort, romandrà en repòs, i que qualsevol objecte en moviment, abandonat a la seva sort, es mourà a la mateixa velocitat i en línia recta indefinidament. Aquesta és la **Llei de la Inèrcia**, aplicable també a les polítiques de joventut.

La segona llei de Newton diu que l'acceleració de qualsevol objecte és igual a la força aplicada dividida per la seva massa. En polítiques de joventut la gran massa és la tradició de la festa major, el parc de Nadal i el cursos de balls de saló. Amb una massa tan gran, caldrà **un gran esforç per sortir de la inèrcia**.

La tercera llei de Newton diu que si un cos exerceix una força sobre un altre, aquest exercirà sobre el primer una força igual però en sentit contrari. En polítiques de joventut, aquesta força en sentit contrari es diu **resistència al canvi**. Ens costarà canviar la tradició, les estructures administratives i sobretot els esquemes mentals.

Contra la inèrcia cal sinèrgia. Cal sumar els esforços de tots per tal de superar unes polítiques de joventut sovint tan allunyades de la realitat juvenil.

Sinèrgia, la col·lecció de guies pràctiques que aporta la Secretaria General de Joventut per impulsar el Pla Nacional de Joventut de Catalunya.

Títols de la col·lecció

1. **Com fer un Pla Integral de Joventut**
2. **Guia per a la creació de Fòrums Joves**
3. **L'anàlisi de la realitat juvenil**
4. **Avaluació de Plans Locals de Joventut**

Com fer un Pla Integral de Joventut

Títol: Com fer un Pla Integral de Joventut

Autor: David Brunet i Garcia

Sinergia. Col·lecció de guies pràctiques

Dirigida per Lluís Tolosa i Planet

© Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de Joventut

1a reedició: maig 2002

Tiratge: 2.000 exemplars

Impressió: Gramagraf

Disseny i maquetació: Secretaria General de Joventut

Fotografies: Sandra González - Miquel Tres - Arxiu Secretaria General de Joventut

D.L.: B-24107-2002

Índex

Justificació	5
Introducció	7
1. Visualització de les polítiques de joventut	9
1.1 Nivells a observar	10
1.1.1 Administració pròpia	10
1.1.2 Altres administracions (interinstitucional)	11
1.1.3 Teixit associatiu juvenil (participació jove)	12
1.2 Guia de Serveis a la Joventut	16
1.2.1 Serveis adreçats als joves	18
1.2.2 Serveis adreçats a professionals que treballen temàtiques de joventut	19
2. Coneixement de la realitat juvenil	21
2.1 La joventut a Catalunya	22
2.2 La joventut al nostre territori	23
2.2.1 Una aproximació quantitativa	23
2.2.2 Una aproximació qualitativa	24
2.3 L'observació continuada de la joventut	26

3. Diagnòstic	27
4. Disseny del Pla Integral de Joventut	29
4.1 Cerca d'indicadors d'avaluació	31
4.2 Definició d'actuacions	32
5. Metodologia	35
5.1 Interdepartamental	38
5.2 Interinstitucional	41
5.3 Participació jove	44
6. Avaluació	49
6.1 Com farem l'avaluació	50
6.1.1 El criteri de realisme	50
6.1.2 El criteri d'eficàcia	51
6.1.3 El criteri d'eficiència	52
6.2 Qui farà l'avaluació	53
7. Calendari de treball	55
8. Recursos	59
8.1 Pressupost	60
8.2 Recursos humans	62

Justificació

Per unes veritables polítiques de joventut

Sovint, quan es tracten temes relacionats amb joventut s'acostuma a definir els joves com un *problema* (drogues, accidents, violència, soroll, etc.), i produint tota mena de tòpics que els qui coneixen una mica la realitat juvenil saben del cert que no tenen fonament.

Si fem l'esforç d'analitzar una mica acuradament aquesta realitat, descobrirem ràpidament que no és que els joves siguin un *problema*, sinó que els joves *tenen problemes*, i que abans de *culpabilitzar-los* cal donar-los el suport adequat.

Es pot argumentar que tots els ciutadans tenen problemes, i que, per tant, no cal desenvolupar unes polítiques especials per als joves. I és cert, però el que cal entendre no és que els joves siguin especials, sinó que tenen unes necessitats i unes problemàtiques específiques, i que per això es fa necessari desenvolupar unes polítiques específiques.

Des d'aquesta perspectiva tenen sentit les polítiques de joventut. Unes polítiques de joventut que han d'ajudar a transformar les limitacions juvenils i a convertir-les en

potencialitats: els joves han de ser un motor de present.

Fer unes *veritables* polítiques de joventut significa, entre altres coses, fer unes polítiques realistes, que abordin els veritables problemes dels joves, que hi aportin solucions i que, a més, es facin conjuntament amb ells.

Per això cal que ens dotem d'una eina que ens permeti assolir aquests objectius: un Pla Integral de Joventut.

La guia que presentem a continuació és una guia pràctica per dissenyar un Pla Integral de Joventut, una proposta metodològica per tal que els Ajuntaments

i els Consells Comarcals es puguin dotar d'una eina que els possibiliti desenvolupar polítiques de joventut d'una manera més eficient.

Som conscients de les limitacions de la guia. Alguns Ajuntaments i Consells Comarcals ja treballen així; d'altres trobaran que la proposta és insuficient, i alguns altres quedaran desbordats. Tanmateix, en el moment d'elaborar-la la nostra intenció era fer una proposta pragmàtica i útil per a tots els tipus de municipi i comarca, i, en aquest sentit, pensem que pot ajudar molts ajuntaments petits i mitjans, com també moltes comarques. Cal, però, que cadascú adapti aquesta proposta a la seva realitat.

Fer unes veritables polítiques de joventut és fer polítiques realistes, que abordin els veritables problemes dels joves

Introducció

Un Pla Integral de Joventut és l'eina per definir, impulsar i coordinar les polítiques de joventut

Definir les polítiques de joventut significa definir un model teòric que parteixi de l'anàlisi de la realitat i que doni solucions integrals, és a dir, abraçant tots els problemes plantejats pels joves (tant si són competència exclusiva de Joventut com si no ho són).

Per tant, caldrà determinar quins seran els eixos principals de la nostra política, els àmbits d'actuació i els objectius a assolir per resoldre les diferents necessitats i problemàtiques.

Impulsar les polítiques de joventut significa definir les actuacions que es desenvoluparan dins el territori per tal d'assolir els nostres objectius, i donar el suport necessari per tirar-les endavant. No

es tracta únicament de les actuacions que desenvolupi la nostra administració, sinó també de les actuacions que duguin a terme les altres administracions i, també, el teixit social juvenil.

Coordinar les polítiques de joventut significa descriure un mètode de treball que ens permeti desenvolupar unes polítiques que englobin tots els problemes dels joves.

I això no es pot fer d'una altra manera que treballant amb les diferents àrees de la nostra administració, amb la resta d'administracions i amb els joves.

Així, doncs, apostem per una eina de treball que ens permeti fer polítiques integrals de joventut.

Els passos a seguir per fer un Pla Integral de Joventut seran:

- En primer lloc, fer una visualització de les polítiques de joventut que s'estan fent.
- Paralelament, fer un anàlisi de la realitat juvenil del nostre territori i veure les necessitats i les problemàtiques bàsiques, i els objectius que cal assolir.
- De la comparació entre allò que estem fent (el que hem visualitzat) i allò que cal fer, en sortiran unes conclusions: això serà el diagnòstic.
- Tot seguit ja podem dissenyar el nostre Pla, decidint les accions que farem per assolir els objectius.
- Per desenvolupar aquestes accions hauréem de pensar un mètode de treball.
- També decidirem com valorar els resultats, mitjançant un sistema d'avaluació.
- Per finalitzar, mirarem els recursos necessaris i planificarem quan ho farem.

Per a la realització d'un Pla Integral de Joventut seguirem una sèrie de passos que ens estructuraran millor la feina

Visualització de les polítiques de joventut (què estem fent?)

**Cal visualitzar les polítiques de joventut a tres nivells:
interdepartamental, interinstitucional i participació jove
per veure a quines necessitats dels joves estem donant resposta**

El primer pas que cal fer per dissenyar un Pla Integral de Joventut és visualitzar les polítiques de joventut que s'estan duent a terme dins el nostre territori, amb la finalitat d'observar a quines necessitats dels joves estem donant resposta.

Visualitzar les polítiques de joventut no significa tan sols recollir totes aquelles

iniciatives que desenvolupa l'àrea de Joventut, sinó que cal visualitzar les polítiques de joventut en conjunt a través de tres nivells paral·lels:

- **Administració pròpia (interdepartamental)**
- **Altres administracions (interinstitucional)**
- **Teixit associatiu juvenil (participació jove)**

1.1 Nivells a observar

1.1.1 Administració pròpia (interdepartamental):

Aquest nivell ha de reflectir les actuacions i els programes desenvolupats per la nostra administració i que estan destinats majoritàriament als joves:

A nivell interdepartamental, cal reflectir les actuacions i els programes desenvolupats per la nostra administració i que estan destinats majoritàriament als joves

- Serveis, actuacions i programes desenvolupats per l'àrea de Joventut.
Per exemple:
Punt d'Informació Juvenil, cursos de monitors, concerts per a joves, colònies d'estiu, turisme juvenil, vacances i estades, tallers, etc.

- Serveis, actuacions i programes desenvolupats conjuntament per l'àrea de Joventut i altres àrees de la mateixa administració.
Per exemple:
Xerrades als instituts sobre drogodependències (Joventut, Ensenyament i Sanitat), borsa d'habitatge jove (Joventut i Urbanisme), programa d'oci alternatiu (Joventut i Cultura), etc.

- Serveis, actuacions i programes desenvolupats per altres àrees de la mateixa administració i destinats exclusivament als joves.
Per exemple:
Construcció d'habitatges per a joves (Urbanisme), suport a joves emprenedors (Promoció Econòmica), servei de planificació familiar (Sanitat), etc.

1.1.2 Altres administracions (interinstitucional):

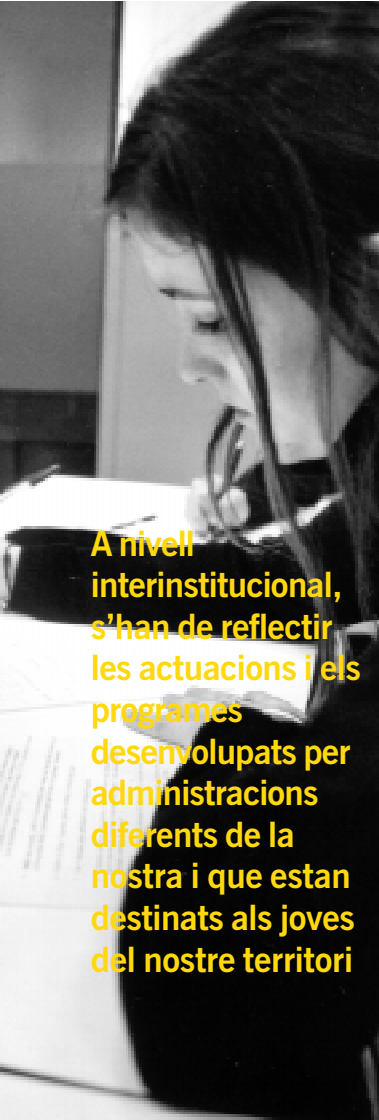
Aquest nivell ha de reflectir les actuacions i els programes desenvolupats per administracions diferents de la nostra i que estan destinats als joves del nostre territori:

En el cas d'un Consell Comarcal:

- Serveis, accions i programes per a joves desenvolupats per tots els Ajuntaments de la nostra comarca, per la Diputació corresponent i per la Generalitat de Catalunya (en l'àmbit territorial de la comarca).

En el cas d'un Ajuntament:

- Serveis, accions i programes per a joves desenvolupats pel Consell Comarcal, per la Diputació corresponent i per la Generalitat de Catalunya (en l'àmbit territorial del nostre municipi).

A nivell interinstitucional, s'han de reflectir les actuacions i els programes desenvolupats per administracions diferents de la nostra i que estan destinats als joves del nostre territori

1.1.3 Teixit associatiu juvenil (participació jove):

Aquest nivell ha de reflectir els serveis, les actuacions i els programes desenvolupats pel teixit associatiu (formalitzat o no formalitzat) en matèria juvenil i dins el nostre àmbit territorial:

- Serveis, accions i programes desenvolupats per les entitats constituïdes formalment.

Per exemple:

Activitats pròpies d'un esplai o agrupament escolta, l'assessorament laboral de la secció juvenil d'un sindicat, els programes de cooperació desenvolupats per joves cooperants d'una ONGD, etc.

- Serveis, accions i programes desenvolupats per les entitats no constituïdes formalment.

Per exemple:

Els concerts organitzats per un grup de joves del poble, la revista que elabora un grup d'amics, el cicle d'exposicions d'artistes joves al bar del poble, etc.

A nivell de participació jove, cal reflectir els serveis, les actuacions i els programes desenvolupats pel teixit associatiu en el nostre àmbit territorial

Si no podem arribar a aquesta proposta de màxims, com a mínim cal visualitzar tot allò que es fa des de la nostra administració

Fins aquí hem analitzat tots els nivells on es desenvolupen polítiques de joventut, cosa que significa maximitzar la tasca de visualització.

Malgrat que això seria el més desitjable (i, per tant, aquest és el procediment que hem

d'intentar seguir), la dificultat i l'esforç que comporta en ocasions ens obliga a ser realistes i a exposar una proposta de *mínims*, que consistiria a visualitzar les polítiques de joventut que es duen a terme des de l'administració on treballem.

Per fer una bona visualització interna, proposem utilitzar aquest primer quadre:

VISUALITZACIÓ DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT

Mètode 3 Q (*)			1 Q
Eix	Programa d'actuació	Pressupost	Col·laboració
Polítiques educatives i culturals			
Polítiques d'accés al món del treball	<i>Per exemple: borsa jove de treball</i>	<i>Per exemple: 2.000 euros</i>	<i>Per exemple: Regidoria Promoció Econòmica</i>
Polítiques d'accés a l'habitatge			
Polítiques de promoció de la salut			
Participació democràtica			

(*) El mètode 3 Q proposa omplir tres quadres. Ara ens anirà bé treballar amb aquest primer (1 Q)

- Eix** → grans blocs temàtics en matèria de joventut
- Programa d'actuació** → accions que està fent l'administració en cadascun dels blocs temàtics.
- Pressupost** → cost total de cada una de les actuacions.
- Col·laboració** → agents implicats en cada una de les actuacions (altres àrees de l'Administració, altres administracions, etc.)

Una vegada visualitzades les polítiques adreçades als joves hem de plasmar-les en una *Guia de Serveis a la Joventut*

Un cop visualitzats els serveis, les accions i els programes en matèria de joventut que es desenvolupen dins el nostre territori (ja sigui la proposta de mínims o els tres nivells), hem de plasmar per escrit, mitjançant una *Guia de Serveis a la Joventut*, els serveis adreçats als joves que tinguin certa permanència en el temps.

1.2 Guia de serveis a la Joventut

La *Guia de Serveis a la Joventut* té molts avantatges:

- Ens permet tenir una visió global de tots els serveis que oferim als joves.
- Ens serveix com a mitjà d'informació per als joves. Els joves sovint no coneixen la divisió administrativa per àrees, i moltes vegades no l'entenen. Per als joves tot és l'administració, i quan volen saber què fa la nostra administració per ells no busquen la informació compartimentada, sinó el conjunt de serveis que l'administració els ofereix.
- Ens ajuda a mostrar a la resta de l'equip de govern els serveis a la joventut com quelcom integral, fet que ens ajuda a sensibilitzar-los.

La Guia facilita tenir una visió global dels serveis que oferim, sensibilitza la resta de l'equip de govern, i sobretot informa els joves del nostre territori

Una Guia no és un llistat d'activitats, sinó un catàleg de serveis genèrics. El format, el llenguatge i la seva forma han de ser propers i senzills

La *Guia de Serveis a la Joventut* ha de tenir les característiques següents:

- No ha de suposar una gran despesa de recursos econòmics, de manera que caldrà que tingui un format senzill.
- Ha de ser una guia dels serveis genèrics, i no de les activitats programades per a un any específic (tot i que, lògicament, hi haurà serveis que informen de les activitats puntuals d'una temàtica determinada). No s'hi han d'introduir tots els programes, sinó solament els serveis que donen resposta a les principals necessitats dels joves.
- Cal anotar, al costat de cada servei, la via d'accés al conjunt de la informació: pàgina web, telèfon, etc.
- Cal explicar breument en què consisteix cada servei.
- La Guia ha d'incloure, també, un apartat específic d'explicació de les vies generals d'accés a la informació: pàgina web de l'administració (amb la connexió interna de joventut, si en té), Punts d'Informació Juvenil, telèfon d'atenció al ciutadà, etc.
- Ha d'incloure el màxim nombre de fonts d'informació possible.
- Ha d'estar redactada amb un llenguatge jove.
- Ha d'estar estructurada d'acord amb eixos temàtics.

Per exemple:

Educació, cultura i oci, treball, habitatge, salut, participació, etc. O, encara millor: què puc estudiar?, on puc treballar?, on puc trobar pis?, com puc participar?, etc.

1.2.1 Serveis adreçats als joves

Es tracta d'explicitar tots els serveis destinats als joves.

La *Guia de Serveis a la Joventut* s'estructura a dos nivells:

➤ Per eixos temàtics.

Per exemple:

Educació, cultura i oci, treball, habitatge, salut, participació, etc.

➤ Per àmbits d'actuació dins de cada eix temàtic.

Per exemple:

- Educació: informació i orientació acadèmica, beques i ajuts per a joves investigadors, etc.
- Cultura i oci: ajuts per a joves creadors, informació sobre activitats culturals, etc.
- Treball: informació i orientació laboral, ajuts a joves emprenedors, etc.
- Habitatge: borsa jove d'habitatge, pla d'habitatge de lloguer per a joves, etc.
- Salut: planificació familiar, informació sobre malalties de transmissió sexual, etc.
- Participació: servei d'associacionisme (cens d'entitats juvenils, subvencions, assessorament...), fòrum jove, etc.

**La Guia
s'estructura
per eixos temàtics
i per àmbits
d'actuació**

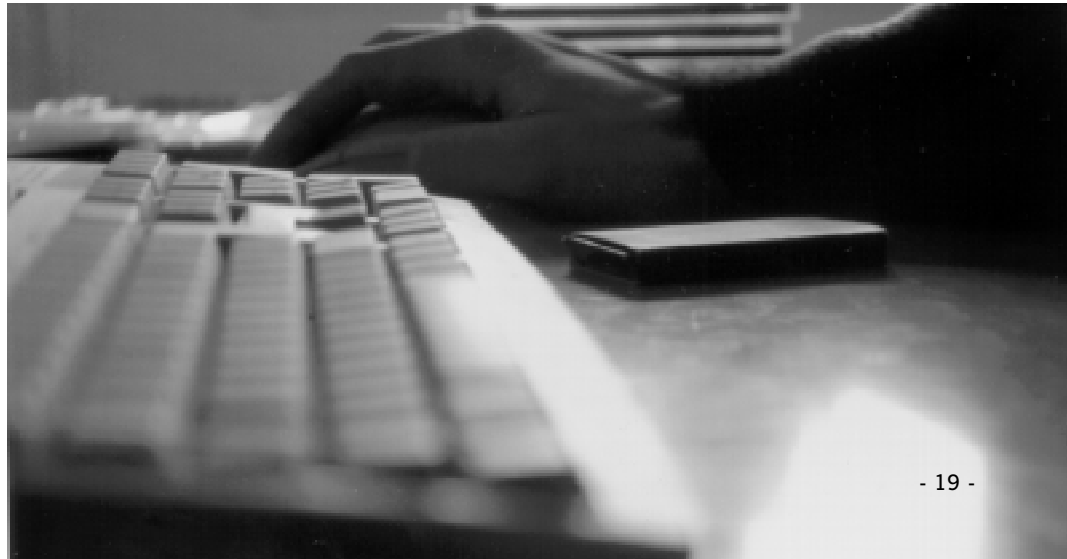
**Una Guia completa
també inclou
els serveis
adreçats als
professionals
de les polítiques
de joventut**

1.2.2 Serveis adreçats a professionals

Es tracta d'explicitar tots els serveis destinats a professionals que, ja sigui directament o indirectament, treballen amb temàtiques de joventut.

Per exemple:

Obtenció de permisos per organitzar activitats per a joves, legalització de terrenys d'acampada, ajuts a empresaris per a la construcció d'habitatges per a joves, etc.

Coneixement de la realitat juvenil

**(quines necessitats
i problemes hi ha?)**

Per poder actuar cal conèixer la realitat juvenil, i això ho hem de fer aprofitant tota la informació disponible

El pas següent per elaborar un Pla Integral de Joventut (que també es pot fer paral·lelament a la visualització de les polítiques de joventut que es duen a terme) consisteix a analitzar com són els joves del nostre territori i en quina situació es troben (la qual cosa implica llegir, observar-los, escoltar-los i entendre'ls).

Aquesta anàlisi és imprescindible per poder dissenyar un Pla i no ha de suposar una gran despesa de recursos ni d'hores de feina. Tanmateix, convé que sapiguem aprofitar la informació ja existent.

Per exemple, podem començar a entendre la realitat del nostre territori a través de les activitats següents:

- Tenir com a marc de referència les característiques que defineixen la situació general de la joventut a Catalunya.
- Esbrinar les característiques específiques dels joves del nostre territori.
- Establir mecanismes d'observació de la realitat que tinguin continuïtat.

2.1. La joventut a Catalunya

És molt útil tenir com a marc de referència la situació general de la joventut a Catalunya:

- Consultant els grans estudis sobre la joventut.

Per exemple:

La realitat juvenil catalana explicada en el document marc del Pla Nacional de Joventut de Catalunya.

Enquesta a la joventut de Catalunya 1998

<http://www3.gencat.es:81/joventut/catala/publicacions/Estudis.htm#A>

Base de dades estadístiques sobre la joventut de Catalunya

<http://www3.gencat.es:81/joventut/catala/observatori/estadis.htm>

-
- Contrastant la bibliografia bàsica existent des de disciplines tan diverses com la sociologia, l'antropologia o la psicologia social.

Per exemple:

Bibliografia bàsica sobre joventut
(vegeu Sinergia, núm. 5)

-
- Demanant assessorament als Observatoris de la Joventut.

Per exemple:

Observatori Català de la Joventut
<http://www.gencat.es/joventut/observatori>

Per aproximar-nos a la situació general de la joventut podem consultar estudis generals, contrastar bibliografia bàsica o demanar assessorament als observatoris de joventut

2.2 La joventut al nostre territori

De tota manera, el que més ens interessa és aprofundir en les característiques específiques dels joves del nostre territori:

2.2.1 Una aproximació quantitativa

➤ Fent una aproximació quantitativa (vegeu *L'anàlisi de la realitat juvenil*. Sinergia, núm. 3).

Per exemple:

- En matèria educativa i cultural: nivell d'estudis, estudis que cursen, trets lingüístics, etc.
- En matèria d'accés al món del treball: situació laboral, grau de precarietat laboral, etc.
- En matèria d'accés a l'habitatge: edat d'emancipació, tipus d'emancipació, etc.
- En matèria de salut: mortalitat juvenil, sida, consum de drogues, avortament, etc.
- En matèria de participació democràtica: nivell d'associacionisme formal, nombre d'entitats, espais de participació informal, etc.
- En matèria d'equilibri territorial i cohesió social: percentatge de joves sobre el total de la població, mobilitat per estudis, joves estrangers, estat civil dels joves, etc.

Per fer una bona anàlisi hem de fer una aproximació quantitativa i qualitativa de la nostra realitat més propera

2.2.2 Una aproximació qualitativa

- Fent una aproximació qualitativa (vegeu *L'anàlisi de la realitat juvenil*. Sinergia, núm. 3).

Per exemple:

- Preguntant als agents juvenils: entitats de tot tipus, IES, AMPA, bars i propietaris de negocis d'oci, tècnics de l'administració, etc.
- Consultant als mateixos joves: a través d'entrevistes, grups de discussió o els mecanismes de participació que ho permetin, com ara els Fòrums Joves (vegeu Sinergia, núm. 2).

A partir d'aquí podrem saber quins són els principals problemes i necessitats dels joves; és a dir, tindrem un coneixement de com és la realitat juvenil del nostre territori en un moment determinat.

**L'estudi qualitatiu completa i afina
les dades que proporciona l'estudi quantitatiu**

Per sistematitzar aquestes informacions proposem utilitzar aquest segon quadre:

DEFINICIÓ DE NECESSITATS

Mètode 3 Q		2 Q
Eix	Necessitats i problemàtiques bàsiques	Objectius
Polítiques educatives i culturals		
Polítiques d'accés al món del treball		
Polítiques d'accés a l'habitatge		
Polítiques de promoció de la salut		
Participació democràtica		

- Eix** → grans blocs temàtics en els quals es poden agrupar les necessitats i problemàtiques detectades.
- Necessitats i problemàtiques bàsiques** → conjunt de necessitats i problemàtiques detectades (qualitativament i/o quantitativament).
- Objectius** → fites a assolir per a cadascuna de les necessitats i problemàtiques

2.3 L'observació continuada de la joventut

És necessari establir mecanismes d'observació de la realitat que tinguin continuïtat, perquè el dinamisme juvenil fa que la realitat pròxima als joves sigui canviant:

- Mantenint un contacte continuat amb els joves.

Per exemple:

Fent un seguiment del Fòrum Jove, mantenint reunions periòdiques amb les entitats, etc.

-
- Seguint una formació continuada sobre la temàtica de joventut.

Per exemple:

Assistint a les Jornades de Formació que ofereixen les diferents administracions.

-
- Actualitzant les dades estadístiques i la informació que tenim del joves.

Per exemple:

Consultant l'Observatori Català de la Joventut.
Creant un Consell Assessor d'Agents Juvenils (coneixedors de la realitat juvenil o d'algun dels aspectes que la conformen).

La realitat juvenil és dinàmica i canviant, i per tant hem de mantenir mecanismes d'observació de la realitat que tinguin continuïtat

Diagnòstic (què cal refer?)

El diagnòstic consisteix a veure quins són els problemes i les necessitats dels joves del nostre territori que encara no estan resolts amb les polítiques de joventut que s'hi duen a terme.

Un cop sabem com són els joves del nostre territori i quines necessitats i problemes tenen (de la qual cosa es deriven uns objectius per donar-hi resposta), i un cop visualitzades totes les polítiques de joventut que es fan des de la nostra administració, és hora de fer-ne un *diagnòstic*.

El diagnòstic consisteix a veure quins són els problemes i les necessitats dels joves del nostre territori que encara no estan resolts amb les polítiques de joventut que s'hi duen a terme.

Si comparem el quadres 1Q (visualització de les polítiques de joventut) i 2Q (detecció de necessitats i definició d'objectius), sovint

trobem que la majoria de programes i accions en matèria de joventut se situen en l'eix de les polítiques educatives i culturals; per contra, el gran gruix de problemes i necessitats se situa en eixos com ara l'accés al treball, l'accés a l'habitatge, la participació democràtica o, fins i tot, la salut.

Per exemple:

Podem estar fent el Parc de Nadal, un concert de *rock* jove per a la festa major, un curs de fotografia i tenir habilitat un petit espai municipal com a ludoteca jove. Però les necessitats dels joves són sortir de la precarietat laboral, trobar un lloguer assequible per emancipar-se i saber quines són les conseqüències de les drogues que prenen durant el cap de setmana.

Cal equilibrar les polítiques de joventut per tal que responguin a les veritables necessitats dels joves. El primer pas és reconduir pressupostos

Si això és així, ens adonarem fàcilment que hi ha problemes que les accions que estem desenvolupant no resolen, de manera que caldrà *equilibrar* les polítiques de joventut per tal que cobreixin totes les necessitats existents tenint present quines d'aquestes necessitats són prioritàries.

Tot seguit, hauré de pensar a *reconduir pressupostos* d'actuacions que no responen a les necessitats existents, i dirigir-los cap a unes altres que s'ajustin als objectius plantejats. Al mateix temps, caldrà que comencem a plantejar-nos quines de les actuacions necessàries no es podran dur a terme des de l'àrea de Joventut i hauran de ser implementades per altres àrees.

Per exemple:

Potser no cal portar un grup de *rock* famós per al concert jove de festa major, sinó que n'hi ha prou si portem un grup de la comarca. Amb els diners restants, si cal, podem organitzar un Punt d'Assessorament Laboral. D'altra banda, si hem de construir uns habitatges per a joves per facilitar-los l'emancipació, cal que plantejem aquesta iniciativa a l'àrea d'Urbanisme.

En tot cas, caldrà esmenar aquests possibles desequilibris a través del programa d'actuacions del nostre Pla Integral de Joventut.

Disseny del Pla Integral de Joventut (què farem?)

Fins ara, sabem quines polítiques de joventut es duen a terme, sabem quins són els problemes i les necessitats dels joves i hem marcat uns objectius per tal de reorientar la nostra feina.

Ara cal definir un programa d'actuacions per tal d'assolir els objectius fixats

Anem a recapitular. Fins ara sabem quines polítiques de joventut es duen a terme dins el nostre territori, sabem com són els joves i els problemes i les necessitats que tenen, i hem marcat uns objectius per tal de millorar les seves condicions de vida. A partir d'aquí, hem detectat que si redefinim les polítiques de joventut de la nostra

administració podem maximitzar resultats i, el que és més important, donar respostes a les necessitats reals del joves.

El pas següent serà definir un programa d'actuacions per tal d'assolir els objectius fixats.

Per ajustar els programes d'actuació als objectius fixats, proposem utilitzar el quadre següent:

PROGRAMA D'ACTUACIONS

Mètode 3 Q				3 Q
Eix	Objectius	Indicadors	Programa d'actuació	Col·laboració
Polítiques educatives i culturals				
Polítiques d'accés al món del treball				
Polítiques d'accés a l'habitatge	<i>Per exemple:</i> Facilitar l'accés a l'habitatge de lloguer	<i>Per exemple:</i> Lloguers gestionats i capital estalviat/jove	<i>Per exemple:</i> Borsa Jove d'Habitatge	<i>Per exemple:</i> Regiduria d'Urbanisme
Polítiques de promoció de la salut				
Participació democràtica				

- Eix** → grans blocs temàtics en els quals es poden agrupar els objectius, els indicadors i els programes d'actuació
- Objectius** → fites a assolir per cada una de les necessitats i problemàtiques.
- Programa d'actuació** → accions que s'estan fent o volem fer en cadascun dels blocs temàtics.
- Col·laboració** → agents implicats en cada una de les actuacions (altres àrees de l'Administració, altres administracions, etc.)

Ja tenim definits els objectius, ara cal definir els indicadors d'avaluació

4.1 Cerca d'indicadors d'avaluació

- En primer lloc, es tracta de cercar indicadors d'avaluació dels objectius plantejats per concretar la manera com els volem assolir en els diferents períodes de temps que establim.

Per exemple:

Si el nostre objectiu és facilitar als joves l'accés a una ocupació, el nostre indicador d'avaluació pot ser la disminució d'un 10% de la taxa d'atur. Si el nostre objectiu és la prevenció dels accidents de trànsit entre els joves, l'indicador d'avaluació pot ser la disminució d'un 25% dels accidents de trànsit en què els causants siguin els joves. Si el nostre objectiu és l'accés a la informació per part dels joves, l'indicador pot ser un increment del 10% en el nombre de consultes al Punt d'Informació Juvenil, o també l'ampliació de la diversitat de provinences dels joves que les fan (zones marginals i zones benestants, nivells culturals diferents, etc.).

4.2 Definició d'actuacions

- Quan haguem definit els indicadors, haurem de pensar actuacions encaminades a aconseguir un objectiu concret. Al mateix temps, aquestes actuacions han de poder ser avaluades amb els indicadors establerts, i si cal amb indicadors complementaris per a cada programa d'actuació.

Per exemple:

Si el nostre objectiu és facilitar als joves l'accés a una ocupació i l'indicador d'avaluació és la disminució d'un 10% de la taxa d'atur, podem demanar a l'àrea de Promoció Econòmica que creï un Centre de Teletreball, i paral·lelament, organitzar una Borsa de Treball des del Punt d'Informació Juvenil. Si el nostre objectiu és la prevenció dels accidents de trànsit entre els joves, i l'indicador d'avaluació és la disminució d'un 25% dels accidents de trànsit en què els causants siguin els joves, podem organitzar xerrades als instituts per conscienciar els joves. Si el nostre objectiu és l'accés a la informació per part dels joves, i els indicadors són un increment del 10% del nombre de consultes al Punt d'Informació Juvenil i també l'ampliació de la diversitat de províncies dels joves que les fan (zones marginals i zones benestants, nivells culturals diferents, etc.), podem demanar als instituts del territori que ens permetin tenir corresponsals del PIJ a l'institut per cobrir les demandes d'informació dels joves.

**En segon lloc,
definirem les
actuacions a fer
en relació
als objectius
i als indicadors**

Per definir programes d'actuació, disposem dels elements següents:

- El nostre coneixement i la nostra intuïció (sabem o imaginem quines accions ens permeten assolir els objectius plantejats i, per tant, quines accions són eficaces).
- L'assessorament d'altres administracions (Secretaria General de Joventut, Consells Comarcals i altres Ajuntaments) i de les associacions juvenils.
- El Centre de Recursos del Pla Nacional de Joventut de Catalunya, on es pot trobar un conjunt de bones pràctiques en matèria de joventut, classificades per eixos i amb un cercador que permet consultes específiques per àmbit territorial, volum de població i nivell administratiu.
El Centre de Recursos és a:
www.pnjcat.net

La Secretaria General de Joventut compte amb un Servei d'Assessorament Tècnic, o podeu consultar el Centre de Recursos del Pla Nacional de Joventut de Catalunya (www.pnjcat.net)

Metodologia (com ho farem?)

Els problemes i les necessitats dels joves no es poden cobrir amb polítiques generals; calen polítiques específiques de joventut que responguin als problemes específics dels joves

Si hem fet una bona anàlisi de la realitat juvenil, segurament haurem pogut comprovar que els problemes i les necessitats dels joves són molts i ben variats, i que, a més, molts tenen a veure amb qüestions específiques del col·lectiu juvenil (per la qual cosa les polítiques generals seran insuficients per donar-hi resposta).

A vegades aquesta especificitat té l'origen en el fet que els hàbits i els estils de vida dels joves són completament diferents dels de la resta de la població (per exemple, la mobilitat nocturna durant el cap de setmana és un problema bàsicament juvenil, especialment entre els menors de 18

anys que no tenen l'edat legal per conduir, ja que el hàbits d'oci nocturn es donen majoritàriament entre els joves). Altres vegades és un problema comú per al conjunt de la població, però afecta especialment els joves (per exemple, d'atur en pateix tot el gruix de població, però la taxa d'atur juvenil és el doble que la dels adults).

El cert és que, en tot cas, si volem fer unes veritables polítiques de joventut i donar resposta, mitjançant els programes que hem dissenyat, a totes aquelles necessitats i problemàtiques que detectàvem, és molt difícil que ens en sortim únicament des de l'àrea de Joventut.

Si volem fer unes veritables polítiques de joventut és difícil que ens en sortim únicament des de l'àrea de Joventut

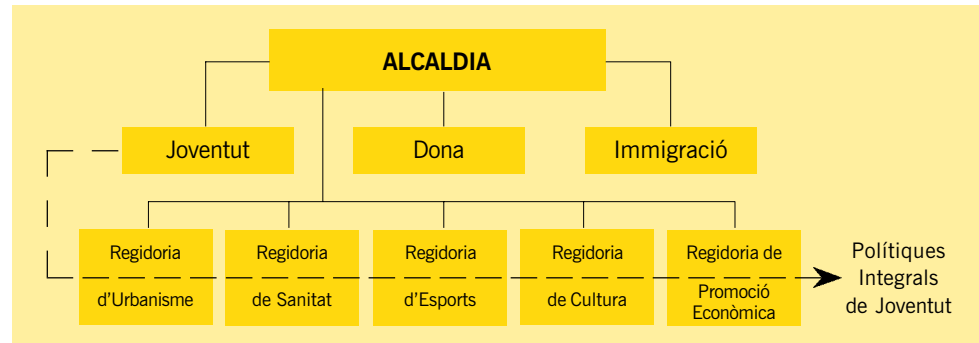
Les limitacions pròpies de l'àrea de Joventut:

- En primer lloc, les àrees de Joventut no acostumen a tenir un gran pressupost ni una gran quantitat de treballadors (més aviat al contrari). Tenim, doncs, una *limitació de recursos*.
- En segon lloc, des de l'àrea de Joventut no podem ser experts en totes les temàtiques que afecten els joves (salut, urbanisme, treball, educació...). Tenim, doncs, una *limitació tècnica*.
- En tercer lloc, algunes necessitats les poden haver de resoldre (totalment o parcialment) altres administracions que tinguin les competències adients. Tenim, doncs, una *limitació de competències*.
- En quart lloc, és probable que alguns problemes i algunes necessitats que hem detectat ja s'estiguin cobrint des d'altres administracions o des del mateix teixit social juvenil (sobretot des de les entitats), de manera que els joves ja disposen d'un referent dins el territori. Tenim, doncs, una *limitació de coneixement*.
- En cinquè lloc, fer polítiques de joventut sense els seus protagonistes, els joves—que són els qui realment coneixen les problemàtiques juvenils i es mostren molt escèptics respecte a la tasca que desenvolupen les administracions—, és una manera de treballar que en molts casos està abocada al fracàs. Tenim, doncs, una *limitació de comprensió mútua*.

Joventut és una àrea transversal; hem de treballar amb una triple perspectiva:

- interdepartamental
- interinstitucional
- participació jove

Però, totes aquestes dificultats les podem *positivar*. De fet, les limitacions es poden convertir en *oportunitats* si comprenem que la de Joventut no és una àrea sectorial, com la majoria d'àrees d'una administració (Esports, Urbanisme, Promoció Econòmica, Sanitat, etc.), sinó que és una àrea transversal, com hauria de ser la d'Immigració o la de la Dona.

Per tant, el fet de tenir molts recursos econòmics, molt personal, molts coneixements tècnics o moltes competències no és tan important com el fet de treballar amb una *metodologia* que ens permeti arribar als nostres objectius.

I aquesta metodologia ha de comptar bàsicament amb les característiques següents:

- **Interdepartamental**
- **Interinstitucional**
- **Participació jove**

Cal treballar amb totes les àrees de la nostra administració per arribar a la majoria de necessitats i problemes dels joves

5.1 Interdepartamental

Tradicionalment, l'àrea de Joventut s'ha encarregat, d'un seguit d'accions i programes destinats específicament als joves sense el suport de cap altra àrea. Bàsicament temes com la informació juvenil, l'educació en el lleure, l'oci, el turisme juvenil, etc.

Però fent només això, l'àrea de Joventut no aconsegueix arribar a la majoria de problemes i necessitats dels joves. Per tant, cal començar a pensar en la urgència de treballar conjuntament amb totes les àrees de la nostra administració, que són les que

poden implementar serveis, programes i accions que ajudin a aportar solucions.

Dèiem que la joventut, donat que és una etapa de la vida i no un àmbit temàtic, ha de tenir un caràcter transversal en el si de l'administració. És per això que, en un model ideal, no s'hauria de situar al costat de les altres àrees, sinó en una posició on depengués directament de l'alcaldia (en un ajuntament), de la Presidència del Consell Comarcal (en una comarca), i del Departament de la Presidència (en el cas de la Generalitat de Catalunya).

L'àrea de Joventut ha de continuar desenvolupant les tasques pròpies de Joventut, al mateix temps que intenta aplicar la lògica juvenil al conjunt de l'administració

Des d'aquesta posició, l'àrea de Joventut ha de complir dues funcions bàsiques:

- D'una banda, continuar desenvolupant les tasques pròpies de Joventut, aquelles que no fa cap altra àrea i en les quals Joventut té un coneixement més ampli.
- D'altra banda, intentar aplicar la lògica juvenil al conjunt de l'administració, o, dit d'una altra manera, explicar les especificitats dels problemes de la joventut a les altres àrees per tal que hi destinin uns esforços més eficients.

Les estratègies per aconseguir una bona interdepartamentalitat són variades, i cada administració, segons la manera com funcioni, sabrà escollir la més adient. Aquí en proposem algunes:

- L'alcalde/essa, a proposta del regidor/a de Joventut (prèviament assessorat o assessorada pel tècnic/a de Joventut), explica les necessitats i els problemes juvenils en les reunions de l'equip de Govern, i l'equip de Govern proposa actuacions o afegeix modificacions a les actuacions previstes.

Per exemple

El regidor/a i el tècnic/a de Joventut han detectat una despoblació juvenil deguda a la manca de feina per als llicenciats universitaris. L'alcalde/essa exposa aquesta qüestió en la reunió de l'equip de Govern i el regidor/a de Promoció Econòmica proposa crear un Centre de Teletreball que doni una sortida laboral a aquests joves, o un programa de suport a joves emprenedors que es quedin a la població a la comarca.

Per aconseguir una bona interdepartamentalitat, cada administració ha d'escollir l'estratègia més adequada al seu funcionament

- Es crea una Comissió de Joventut amb la finalitat de tractar els problemes que afecten els joves. La Comissió està coordinada pel tècnic/a de Joventut i hi participen tots els tècnics de les àrees implicades en temes juvenils. Dins aquesta Comissió, Joventut exposa uns objectius concrets i, entre tots, es van cercant serveis, programes i actuacions per aconseguir-los. Posteriorment, cada tècnic/a trasllada aquestes informacions al seu regidor/a per tal que les ratifiqui políticament.

Per exemple:

Dins la Comissió, el tècnic/a de Joventut explica que els accidents de trànsit del cap de setmana a conseqüència de l'alcohol són un problema greu. El tècnic/a de Sanitat suggereix que es facin xerrades preventives als instituts, i el tècnic/a de Mobilitat explica que proposarà al regidor/a corresponent que es destinin diners perquè funcioni un bus nocturn entre la població i la capital de comarca (lloc on van els joves quan surten a la nit).

- Tots els serveis, les actuacions i els programes destinats a la població en general (i, és clar, també els destinats exclusivament als joves), es comuniquen a l'àrea de Joventut perquè hi aporti el seu punt de vista i en valori l'eficàcia.

Per exemple:

L'àrea de Cultura comunica el programa de festa major a Joventut. En el programa, totes les activitats van destinades a un públic infantil o adult, i Joventut proposa que, almenys una nit, el ball de festa major sigui substituït per un concert jove.

5.2 Interinstitucional

La realitat administrativa del nostre país és diversa. La Generalitat de Catalunya, les Diputacions, els Consells Comarcals i els Ajuntaments resten al servei de la ciutadania per tal d'ajudar a solucionar els problemes que sorgeixin dins la comunitat.

La qüestió és que sovint aquestes administracions no treballen d'una manera coordinada, i això comporta que algunes polítiques públiques, lluny de complementar-se, es repeteixin innecessàriament.

En les polítiques de joventut això és encara més greu, si tenim en compte que els recursos són escassos i que la llei defineix clarament les competències respecte a algunes temàtiques.

En aquest sentit, si volem fer unes veritables polítiques de joventut haurem de treballar amb altres institucions que ens permetin assolir els objectius plantejats.

Si volem fer unes veritables polítiques de joventut haurem de treballar coordinadament amb altres institucions

Treballar conjuntament ens permet maximitzar els recursos disponibles

Aquesta opció significa tenir en compte algunes premisses bàsiques:

- Moltes vegades els joves del nostre territori i els d'un territori proper tenen necessitats i problemàtiques similars, però la manca de recursos no ens permet donar-hi resposta. Si treballem conjuntament (per exemple, d'una manera mancomunada), podem maximitzar els recursos que hi ha disponibles.

Per exemple:

Si des del nostre municipi creiem que és important que hi hagi un mitjà de transport nocturn perquè els joves és puguin desplaçar les nits dels caps de setmana, però no podem assumir aquesta despesa, potser caldrà veure si altres municipis també tenen un problema similar i intentar afrontar els costos del transport entre tots.

- La mobilitat dels joves és molt elevada (per motius d'estudi, d'oci, etc.). Això fa que a vegades els joves del nostre territori es desplacin contínuament a altres municipis o comarques. Si col·laborem amb la població o la comarca que els rep ajudarem, de retruc, els nostres joves.

Per exemple:

La informació juvenil és un objectiu que cal treballar dins el nostre municipi. Si els joves es desplacen contínuament a la capital de comarca, potser serà necessari col·laborar amb els informadors del Punt d'Informació d'aquesta població. Ens poden facilitar informació de la qual farem difusió, o podrem explicar als joves quin tipus d'informació podran trobar quan s'hi adrecin.

El treball interinstitucional no inclou només la coordinació amb d'altres administracions; també inclou la coordinació amb instituts, centres esportius, associacions, etc.

- Si hem detectat la necessitat d'un servei que ja existeix a la nostra població, però que el duu a terme una altra administració, el treball conjunt d'ambdues administracions permetrà millorar-ne la qualitat i arribar a un públic més ampli.

Per exemple:

Si creiem que els joves necessiten un Punt de Planificació Familiar que ja gestiona el Centre d'Atenció Primària, ens podem coordinar per adreçar els joves que creguem que poden necessitar aquest recurs, i fer que des del Centre siguin atesos amb una lògica juvenil gràcies al nostre assessorament.

- Quan la nostra administració no té competències en una matèria, és imprescindible que treballem conjuntament amb l'administració que sí que en té. D'aquesta manera els podrem transmetre unes necessitats que tal vegada desconeixen.

Per exemple:

Si pertanyem a una administració supramunicipal i hem observat la necessitat de construir pisos de lloguer per a joves, haurem de negociar amb el municipi corresponent la possibilitat que ens cedeixi el sòl necessari.

- Per últim, cal dir que el treball interinstitucional no es limita a les grans administracions, sinó que també cal fomentar-lo entre institucions més petites que disposen d'un cert grau d'autonomia.

Per exemple:

Si detectem una necessitat d'espais per desenvolupar activitats esportives, una bona solució és parlar amb els responsables dels instituts de secundària perquè ens deixin utilitzar les instal·lacions esportives de què disposen en horari no lectiu.

Desenvolupar polítiques de joventut conjuntament amb els joves proporciona un *plus qualitatiu*, comporta *democratitzar* l'administració i contribueix a canalitzar la *creativitat juvenil*

5.3 Participació jove

En la democràcia, un dels reptes més importants per a les diferents administracions és assolir el màxim grau de participació ciutadana per construir conjuntament la societat que volem.

Els diccionaris de la llengua ens diuen que *participar* significa prendre part en les coses. Aquesta manera genèrica de definir la participació fa que quan abordem el concepte emmarcat en un context determinat —com ara la participació en les polítiques de joventut— puguem caure en el reduccionisme d'afirmar que els joves, amb el simple fet de *consumir* activitats, ja duen a terme algun tipus de participació.

Tanmateix, la participació no pot ser simplement *consum*. Cal que des de les administracions apostem per una participació que permeti als joves *decidir*. Per tant, haurem de fer unes polítiques de joventut no tan sols *per als joves*, sinó també *amb els joves*.

Desenvolupar polítiques de joventut conjuntament amb els joves proporciona un *plus qualitatiu*, comporta *democratitzar* l'administració i contribueix a canalitzar la *creativitat juvenil* com a motor de present. Addicionalment, aquesta actitud trenca l'escepticisme que tenen els joves respecte a l'administració.

Cal plantejar la participació jove en termes de lliure compromís i des de la pròpia lògica juvenil

Per obrir una veritable via de participació, però, cal entendre algunes premisses:

- La participació juvenil no es pot plantejar en termes de *sacrifici* (no hem de crear espais participatius rígids), sinó en termes de *lliure compromís*. Participar ha de ser sempre una alegria i, per tant, hem de defugir els models que comportin obligacions.
- La *inexperiència juvenil* no significa ignorància. Els joves són molt realistes i, alhora, enormement creatius. No hi ha ningú millor que ells que entengui els canvis estructurals i que s'hi sàpiga adaptar millor.
- El *passotisme* dels joves és un tòpic. Ningú no neix ensenyat, i l'única manera d'aprendre a participar és fent-ho. Per tant, si als joves els costa participar segurament és perquè no ho han fet mai. Els haurem de motivar i acompanyar en el procés d'aprenentatge.
- Els valors dels joves, les coses que els agraden, el seu llenguatge, són probablement diferents dels nostres. Intentar que entenguin i que acceptin el nostre món és condemnar la participació que els proposem al fracàs. Hem de fer un esforç per *adaptar-nos als joves* (i no per fer que ells s'adaptin a nosaltres), i fer-ho sense alarmismes i, sobretot, amb complicitat.

Des de l'administració hem d'entendre que els joves tenen diferents formes de participar

Des de l'administració hem d'entendre, a més, que els joves tenen diferents formes de participar i que, més enllà de l'aposta política que decidim fer, hem de respectar la pluralitat i donar respostes a tota la realitat participativa juvenil:

-
- L'associacionisme constituït formalment: entitats amb estatuts. *Per exemple:*
Una entitat d'escoltes que es dedica a educar en el temps lliure.

 - L'associacionisme informal o no constituït formalment: grups de joves. *Per exemple:*
Un grup de joves que es reuneix cada any per organitzar la festa major del poble.

 - El moviments socials: xarxes de grups, individus i entitats. *Per exemple:*
Un grups de joves, dues entitats i diferents joves que s'ajunten en una plataforma per paraitzar la construcció d'un camp de golf en un paratge natural.

 - Els joves com a individus. *Per exemple:*
Un jove o una jove que organitza recitals de poesia al casinet del poble, o que participa en un Fòrum Jove.

Podem implementar diferents mecanismes que fomentin la participació

La participació ha de tenir capacitat d'incidència per tal que sigui creïble als ulls dels joves

Podem implementar diferents mecanismes o impulsar accions que fomentin la participació:

- Els Consells de Joventut: plataformes interassociatives que apleguen el conjunt d'entitats juvenils d'un territori. Malgrat que són independents de l'administració, convé establir-hi una interlocució fluida (perquè tenen un gran bagatge participatiu) i donar-los suport en tot el que sigui possible (ja que articulen un sector important de la participació juvenil).
- Els Consells Municipals de Joventut: són òrgans consultius de l'Ajuntament en matèria de joventut. Poden estar constituïts per joves associats, joves no associats i també agents juvenils.
- El Fòrums Joves: són espais participatius juvenils en els quals tots els joves (associats o no associats) comparteixen problemes i necessitats i busquen solucions per tal que l'administració hi doni respostes. Les solucions, però, han de ser construïdes entre ambdues parts: administració i joves. Per tant, les decisions dels joves seran vinculants, tot i que tindran algunes limitacions.
- Els Nuclis d'Intervenció Participativa: es tracta d'escollir joves aleatòriament (per quotes de representativitat) i plantejar-los un problema amb possibles solucions perquè en triïn una.

En tot cas, perquè la participació juvenil sigui creïble als ulls dels joves ha de ser en certa manera *vinculant*. Hem de donar respostes *realistes* (contrastant els recursos disponibles amb les expectatives juvenils) i fer-ho conjuntament amb ells; si no ho fem així, la participació pot tenir l'efecte contrari: desincentiva els joves i crea un major escepticisme.

Avaluació (com mesurarem els resultats?)

L'avaluació és una eina imprescindible: ens permet saber si estem donant solucions als problemes i a les necessitats dels joves

Un cop haguem dissenyat el programa d'actuacions i haguem establert una metodologia de treball basada en la interdepartamentalitat, la interinstitucionalitat i la participació jove, haurem de definir quin sistema d'avaluació utilitzarem.

L'avaluació és una eina imprescindible, perquè ens permet saber si realment estem donant solucions als problemes i a les necessitats dels joves, i és també el que fa possible que modifiquem les nostres polítiques en cas que no acomplim els objectius plantejats.

Trobareu una proposta d'avaluació senzilla, però alhora completa, dins la guia *Avaluació de Plans locals de Joventut*. Sinergia, núm. 4.

La metodologia utilitzada també es pot aplicar als Plans Comarcals de Joventut. Aquest mètode d'avaluació es pot consultar a:

www.gencat.es/joventut

www.pnjcat.net

Per a qualsevol avaluació haurem de tenir en compte dues qüestions:

- **com la farem**
- **qui la farà**

El primer pas és veure si els objectius plantejats responen *realment* a les necessitats detectades

6.1 Com farem l'avaluació

Definir com farem l'avaluació significa tenir en compte tres criteris:

- Realisme
- Eficàcia
- Eficiència

6.1.1 Criteri de realisme

- Es tracta de veure si els objectius plantejats responen *realment* a les necessitats detectades.

Per exemple:

Si s'observa que molts joves que volen treballar no troben feina, per ser realista l'objectiu hauria de ser reduir la taxa d'atur juvenil. Si una necessitat detectada és un espai on els joves es puguin reunir, per ser realista l'objectiu hauria de ser facilitar espais juvenils. Si un problema és la despoblació juvenil a causa de l'encariment del cost de l'habitatge, per ser realista l'objectiu hauria de ser millorar les condicions d'accés a l'habitatge per als joves.

Es tracta de comprovar si els objectius fixats s'han complert o no, sobre la base dels indicadors d'avaluació plantejats en el disseny del Pla de Joventut

6.1.2 Criteri d'eficàcia

- Es tracta de comprovar si els objectius fixats s'han complert o no, cosa que mesurarem sobre la base dels indicadors d'avaluació plantejats en el disseny del Pla de Joventut.

Per exemple:

Si l'objectiu consistia a reduir la taxa d'atur i l'indicador d'avaluació era reduir aquesta taxa en un 10%, haurem assolit eficaçment l'objectiu si tenim, com a mínim, un 10% menys de joves aturats dins el nostre territori després de la implementació del Pla. Si l'objectiu era facilitar espais juvenils i l'indicador d'avaluació era disposar almenys d'un espai juvenil, haurem assolit eficaçment l'objectiu si tenim almenys un espai jove. Si l'objectiu consistia a millorar les condicions d'accés a l'habitatge per als joves i l'indicador d'avaluació era que augmentés en un 15% el nombre de joves emancipats residents dins la comarca, haurem assolit eficaçment l'objectiu si un 15% del joves han marxat de casa i s'han quedat al nostre territori.

**Es tracta de
verificar si els
objectius s'han
completat amb el
mínim de recursos
possibles**

6.1.3 Criteri d'eficiència

- Es tracta de verificar si els objectius s'han completat amb el mínim de recursos possibles.

Per exemple:

Si per reduir la taxa d'atur en un 10% hem contractat els joves directament des de l'administració (amb el cost que això suposa), haurem estat menys eficients que si haguéssim donat bonificacions (mitjançant la reducció d'impostos en els apartats on tenim competències, la concessió de permisos, etc.) a les empreses del territori que contractin un 20% de joves. Si per facilitar un espai el que fem és construir un equipament juvenil, haurem estat menys eficients que si haguéssim rehabilitat un espai ja existent. Si per augmentar en un 15% els joves emancipats i residents dins el nostre territori construïm pisos de lloguer per a joves, haurem estat menys eficients que si haguéssim donat ajuts a la rehabilitació de pisos vells a canvi que els propietaris les lloguessin als joves.

Definir qui farà l'avaluació significa plantejar quines persones hi estaran involucrades

6.2 Qui farà l'avaluació

Definir qui durà a terme l'avaluació significa plantejar quines persones hi estaran involucrades:

- En primer lloc, és imprescindible que facin aquesta tasca el responsable polític i l'equip tècnic de Joventut.

Per exemple:

El regidor/a de Joventut, el tècnic/a de Joventut, l'informador/a juvenil i els dinamitzadors juvenils.

- També caldrà incorporar a l'equip que faci l'avaluació els responsables tècnics i polítics d'aquelles àrees implicades en el Pla Integral de Joventut.

Per exemple:

El regidor/a de Promoció Econòmica i el tècnic/a d'aquesta àrea, si s'ha dut a terme algun programa relacionat amb l'accés al treball; el regidor/a de Sanitat i el tècnic/a d'aquesta àrea, si s'ha dut a terme un programa relacionat amb la prevenció de drogodependències, etc.

És imprescindible que facin aquesta tasca el responsable polític i l'equip tècnic de Joventut

Si volem la màxima objectivitat, cal incorporar en l'avaluació les àrees implicades en el Pla Integral de Joventut, les altres institucions, els agents juvenils i els mateixos joves

- Si hem implicat altres institucions en la tasca avaluadora, convindrà que aquestes també hi siguin presents.

Per exemple:

Si hem fet un programa conjunt entre dos ajuntaments, hi hauran de ser presents els regidors de tots dos ajuntaments i els tècnics corresponents. Si hem fet un programa conjuntament amb un institut de secundària, caldrà comptar amb la presència d'algun membre de la Junta directiva o del Claustre de l'institut, etc.

- Els agents juvenils (experts en joventut) també poden ajudar a saber si les nostres polítiques de joventut són adequades.

Per exemple:

Si hem elaborat un programa de reducció d'hàbits de consum d'alcohol, seria interessant que en el procés d'avaluació hi hagués el propietari del local on van els joves a la nit. Si hem elaborat un programa d'educació en el lleure, seria convenient que hi hagués el cap de l'agrupament escolta del poble.

- Per últim, és vital que també els joves prenguin part en l'avaluació. Com a destinataris de les actuacions, el seu criteri és en última instància el més important.

Per exemple:

Es podria plantejar en el Fòrum Jove la possibilitat que ells mateixos avaluessin el Pla i que exposessin tant les mancances com els errors que hi haguessin trobat.

Calendari de treball

(quan ho farem?)

Establir un calendari significa planificar quan durem a terme les diferents accions que preveu el Pla Integral de Joventut

Establir un calendari significa planificar quan durem a terme les diferents accions que preveu el Pla Integral de Joventut.

Per fer-ho, haurem de pensar quan iniciarem i quan acabarem cadascuna de les accions necessàries per completar el Pla Integral de Joventut. Proposem utilitzar la graella anual que presentem tot seguit, tenint en compte que l'assoliment d'alguns objectius tindrà lloc en un termini superior a un any de durada.

GRAELLA DE CALENDARI ANUAL

	Anàlisi de la realitat	Disseny del Pla	Programa d'actuacions	Mètode de treball	Avaluació
Gener					
Febrer					
Març					
Abril					
Maig					
Juny					
Juliol					
Agost					
Setembre					
Octubre					
Novembre					
Desembre					

Anàlisi de la realitat → accions de visualització de les polítiques de joventut, accions de coneixement de la realitat juvenil i diagnòstic

Disseny del Pla → accions de disseny del programa d'actuacions

Programa d'actuacions → cada una de les accions previstes al Pla Integral de Joventut

Mètode de treball → cada una de les accions previstes per treballar la interdepartamentalitat, la interinstitucionalitat i la participació jove.

Avaluació → cada una de les accions d'avaluació que es duren a terme.

Caldrà especificar en el calendari: l'anàlisi de la realitat, el disseny del Pla Integral de Joventut, els diferents programes d'actuacions, les accions metodològiques i l'avaluació

Les accions que caldrà especificar en el calendari són les següents:

- L'anàlisi de la realitat (visualització de les polítiques que estem fent, coneixement de la realitat i diagnòstic).

Per exemple:

El mes de gener pot servir per visualitzar el conjunt de polítiques juvenils del nostre ajuntament, i els mesos de gener i febrer per conèixer a fons la realitat juvenil (incloent-hi un Fòrum Jove a finals de febrer). El diagnòstic global el podem fer la primera setmana de març.

- El disseny del Pla Integral de Joventut.

Per exemple:

Durant el mes de març parlarem amb la resta d'àrees i amb altres institucions que ens puguin ajudar a assolir els objectius determinats (plantejant els resultats de l'anàlisi de la realitat) i dissenyarem les actuacions que siguin oportunes.

- Els diferents programes d'actuacions.

Per exemple:

D'abril a desembre durem a terme diferents actuacions (n'hi haurà que duraran tot aquest període i d'altres que només duraran uns mesos, unes setmanes o uns dies concrets).

- Les accions metodològiques (reunions interdepartamentals de seguiment, reunions interinstitucionals i mecanismes de participació juvenil).

Per exemple:

Fixarem una reunió mensual de seguiment amb altres àrees i una reunió trimestral amb les institucions implicades. Pel que fa a la participació jove, farem un seguiment del Fòrum quinzenalment, al principi, i cada dos mesos, per exemple, a partir de llavors.

- L'avaluació o avaluacions plantejades.

Per exemple:

Farem una primera avaluació al setembre per veure quines dificultats tenim i per rectificar tot allò que calgui, i una altra a finals de desembre per concretar els resultats de l'any.

Cal pensar que el calendari no és un instrument rígid (la quotidianitat pot anar modificant algunes accions, reunions, etc.). Això no obstant, convé tenir a l'abast una planificació per tal de veure si podem anar complint les fites marcades. Per tant, cal ser el màxim de realista possible a l'hora de planificar.

Recursos

(amb què
ho farem?)

Una part important del Pla Integral de Joventut és conèixer els recursos que hi destinarem

Una part important del Pla Integral de Joventut és conèixer els recursos que hi destinarem. En aquest apartat cal comptabilitzar molts aspectes (despesa ordinària, despesa per actuacions, infraestructures, personal,...), però proposem fer-ho d'una manera senzilla a través dels dos elements més bàsics:

- **pressupost per a programes**
- **recursos humans**

8.1 Pressupost

Es tracta de veure, a través de les diferents actuacions programades i del cost de les accions referents a la metodologia, el cost total del Pla Integral de Joventut i la provenença del finançament. Proposem fer-ho seguint aquest quadre:

**Es tracta de veure,
el cost total del
Pla Integral de
Joventut i la
provenença del
finançament**

PRESSUPOST

Eix	Programa d'actuació	Pressupost programa	Pressupost desglossat
Polítiques educatives i culturals			
Polítiques d'accés al món del treball	<i>Per exemple: Programa de suport als joves emprenedors</i>	<i>Per exemple: 3.000 euros</i>	<i>Per exemple: 1.000 Àrea Joventut 1.000 Àrea Promoció Econòmica</i>
Polítiques d'accés a l'habitatge			
Polítiques de promoció de la salut			
Participació democràtica			
Total: 3.000 euros			Pressupost disponible 2.000 euros
			Pressupost en recerca 1.000 euros

- Eix** → grans blocs temàtics en els quals es poden agrupar les necessitats i problemàtiques detectades.
- Programa d'actuació** → accions que està fent l'administració per cada un dels blocs temàtics.
- Pressupost programa** → cost total de cada una de les accions.
- Pressupost desglossat** → cost parcial de cada un dels agents implicats en l'actuació (altres administracions, entitats, empreses, etc.).

8.2 Recursos humans

Per fer un bon Pla Integral de Joventut es necessiten com a mínim tres figures:

- En primer lloc, un *tècnic/a de Joventut*, que serà qui s'encarregarà de dissenyar les actuacions en matèria de Joventut, d'impulsar-les i de coordinar-les amb tots els actors implicats (altres àrees, altres institucions i els joves).
 - dels joves (assessorament) i que en transmeti les demandes i les inquietuds al tècnic/a.
- En segon lloc, un *informador/a juvenil* que no es limiti a traspasar informació, sinó que faci un seguiment personalitzat
- En tercer lloc, un *dinamitzador/a* que s'ocupi de dur a terme les actuacions i que estigui en contacte directe amb els joves.

Per fer un bon Pla Integral de Joventut es necessiten com a mínim tres figures: un tècnic/a de joventut, un informador/a juvenil i un dinamitzador/a

És molt probable que les limitacions financeres impedeixin que una administració disposi d'aquestes tres figures. En tot cas, caldrà cercar solucions per tal que les tasques plantejades es puguin tirar endavant (una solució seria compartir aquestes figures amb altres administracions, demanar suport a una administració d'àmbit territorial més gran o comptar amb la col·laboració d'entitats juvenils).